

ÖZGÜRLÜK UĞRUNA

APH PROJECT

ÖZGÜRLÜK UĞRUNA

Senarist Mina Leila

Özgürlük Uğruna

Copyright © APH ve AST, 2019

Bu eserin tüm yayın hakları APH ve Advocates of Silenced Turkey-AST'ye aittir.

Eserde yer alan metin ve resimlerin, APH ve AST önceden yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Tamamen yaşanmış olayların derlemesi olan bu çalışmayı, hala bu zulümlere maruz kalarak hürriyetleri ellerinden alınan binlerce insana, dağılarak paramparça olan ailelere ve artık ülkelerinde yaşama umutları kalmadığı için daha fazla haksızlıklara maruz kalmadan özgürce yaşayabilecekleri bir hayata adım atabilmek uğruna çıktıkları zorlu yolculuklarda Ege ve Meriç'in azgın sularında can veren masum Anadolu insanına ithaf ediyoruz...

İÇİNDEKİLER

<i>Editörün Notu</i>	1
<i>Tanıtım</i>	2
<i>TEVEKKÜL</i>	4
<i>Darbenin Ayak Sesleri...</i>	5
<i>Evlatlığımızı Elimizden Aldılar!</i>	7
<i>Keşke Annen Memleketine Gitse!</i>	10
<i>Canının Yarısı Buradayken Nasıl Gidilir?</i>	12
<i>Bir Fırtına Tuttu Bizi...</i>	13
<i>YOLLAR GURBETE GIDER</i>	17
<i>Olimpiyatlara Öğrenci Hazırlıyordum...</i>	18
<i>15 Temmuz'da Ne Yapıyorduk?</i>	20
<i>Bir Toplum Hastalığı; Cadı Avı!</i>	22
<i>Ailem Dağılmıştı...</i>	27
<i>Ülkeden Kaçmak Zorundayız...</i>	30
<i>Kamp Sefilliği Denen Şey</i>	34
<i>Özgürlüğümüzün İlk Günü Parkta Uyuduk!</i>	37
<i>'Kötüler Ne Zaman Ölecek Anne?'</i>	39

Editörün Notu

15 Temmuz 2016 ‘sözde’ darbe girişimi sonrası binlerce insan Hizmet hareketine mensup olduğu gerekçesiyle mesleklerini kaybetmiş ve yargılamaya maruz kalmıştır. Ülkenin bu zorlu atmosferinde yaşama umudu kalmayan yüzlerce insan özgürce yaşayabilmek için ölümü göze alarak yasa dışı yollarla ülkeyi terk etmeye çalışmaktadır. Nitekim bu zorlu yolculukta boğularak can veren insanlar da olmuştur.

Okuduğunuz bu metin yaşanmış bir hayat hikayesi olup mağdurun ve ailesinin güvenliği açısından bazı gerçek isimler ve mekanlar saklı tutulmuştur.

Bu çalışmanın ortaya konmasında gerek röportaj aşamasında, gerek metinle ilgilenmek sureti ile, gerek görseller hazırlayarak emek veren herkese sonsuz teşekkür ederiz. Tek dileğimiz yaşanan hukuksuzlukların en yakın zamanda son bulması ve hukukun üstünlüğünün tekrar tesis edilerek yaşanan mağduriyetlerin en yakın zamanda son bulmasıdır

Tanıtım

AST- Advocates of Silenced Turkey & Mağduriyetleri Kayıt Altına Alma Projesi (APH Project-Archiving Persecution of Hizmet Project)

Advocates of Silenced Turkey; iki yılı aşkın bir süredir Türkiye’de yaşanan insan hakları ihlallerinin, hukuksuz yargılamaların ve işkence iddialarının araştırılarak uluslararası kamuoyu nezdinde dile getirmeyi amaçlayan, gönüllülük esasına dayanan bir sivil toplum kuruluşudur. 15 Temmuz 2016 darbe girişimi sonrası 160,000’den fazla kişi darbe girişimi ile bağlantılı olma iddiası ile kamu ve özel sektördeki işlerini kaybetti. 20 Temmuz 2016’da ilan edilen OHAL yönetimi devlete terör örgütü ile mücadele konusunda sınırsız yetkiler verirken diğer taraftan ifade özgürlüğü ve basın özgürlüğü gibi demokratik toplumun ve evrensel insan haklarının en temel ilkeleri ciddi zarar görmektedir. Bugün Türkiye’de asker, yargı mensubu, doktor, öğretmen, gazeteci ve akademisyen gibi saygın meslek gruplarından 16,000 kadın ve yaklaşık 700 çocuk dahil 60,000’den fazla kişi tutuklu yargılanmaktadır.

Advocates of Silenced Turkey olarak bizler Türkiye’de hukukun askıya alındığı böylesine bir dönemde yaşanan haksızlıklara sessiz kalmamak amacıyla bir takım faaliyetlerde bulunmaktayız. Mağduriyetleri Kayıt Altına Alma Projesi Türkiye’de binlerce insanın maruz kaldığı hukuksuzluklara ışık tutmak amacı ile ortaya konmuş olan bir çalışmadır. Gönüllü çalışanlarımızın çabaları ile yaşanan

mağduriyetler sözlü ve yazılı olarak kayıt altına alınarak ile arşivlenmektedir. Bu çalışmanın temel amacı yaşanan mağduriyetlerin doğru ve tarafsız bir şekilde kayıt altına alınmasını sağlamaktır. Bu sayede gelecek nesiller yaşanan mağduriyetleri bizzat ilk kaynaklardan öğrenmiş olacaktır. Diğer taraftan yaşanan mağduriyetlerin ulusal ve uluslararası kamuoyuna duyurularak dünyanın dikkatini Türkiye’de yaşanan insan hakları ihlallerine çekmeyi hedeflemekteyiz. Ayrıca mağdurların maruz kaldığı bu zorluklar akademik çevreler, medya kuruluşları, insan hakları dernekleri, önde gelen toplum liderleri veya hükümet temsilcileri ile paylaşılacak sureti ile bu noktada gerekli somut adımların atılması hedeflenmektedir.

“**Özgürlük Uğruna**” isimli bu kitap uzun süreli bir çalışmanın ürünü olarak ortaya konan eserlerdendir. Bütün çalışmalarımız yaşanmış hayat hikayelerinin derlemesi olup hikayelerde geçen gerçek isim ve mekanlar mağdurların ve Türkiye’de bulunan yakınlarının güvenliği açısından gizli tutulmaktadır. Bu çalışmaların ortaya konmasında emeği geçen herkese çok teşekkür ederek yaşanan mağduriyetlerin en yakın zamanda son bulmasını ve hukukun üstünlüğü gibi temel değerlerin Türkiye’de tekrar tesis edilmesini en içten dileklerimizle arzu ediyoruz...

AST ve APH Project olarak editörün notu

TEVEKKÜL

Anlatan E.H.

(APH NO: 13-7-1018MA-GE)

Darbenin Ayak Sesleri...

Merhaba... Ben 'şu'yum diye kendimi tanıtmak isterdim ama bu mümkün değil... Zaten bunca insanın, tarihte pek çok örneğini gördüğümüz, tıpkı 'Holokost'ta, tıpkı 'Ermeni Tehciri'nde olduğu gibi kıyıma uğradığı ülkemde isminin bir önemi de yok... 'Mağdur'um ben, ülkedeki yüz binlerce mağdurdan sadece biriyim...

Avrupa'da doğdum. 7 yaşında ülkeme döndüğümde –bir gün terörist ilan edileceğimi- tabi ki bilmediğimden inanılmaz mutluydum. İlk öğrenimimi ve üniversiteyi de ülkemde bitirecek, ardından nadide şehirlerimizden birinde göreve başlayacaktım. Bu nadide şehir, beni hem hayat arkadaşım ile hem de Hizmet Hareketi ile tanıştıracaktı.

90'lı yılların yarısıydı, evlenmişiz ve eşimle ikimiz de Hizmet'in kurumlarında çalışmaktayız. Fakat bu bilinçli bir tercih değildi başlarda... İş arıyorduk, orada bulmuştuk. Sonraları Hizmet mensubu insanlarla tanışacak, onları çok sevecek ve onlar tarafından çok sevilecektik. Ta ki 2016 Temmuz'undaki o meşum olaya kadar Hizmet'in çeşitli kurumlarında çalışacak ve güzel günler geçirecektik.

Son olarak bir eğitim derneğinin yöneticiliğini yapmaktaydım. Eşim de yine bir kaç Hizmet kurumunun muhasebelerini tutuyordu. Arkadaşlar olarak tamamen eğitim faaliyetlerine kilitlenmiştik. Türk toplumunun daha iyiye gitmesi, evrensel değer, evrensel barış, ülke çocuklarının okuyabilmesi, eğer maddi sıkıntılardan dolayı okuyamıyorlarsa destek sağlanması, bilgi veya

eğitim açığı varsa katkı yapmak... Tek gayemiz buydu... Hani sonraları Cumhurbaşkanı çıkıp “ne istediler de vermedik!?” diye bizleri suçlamıştı ya? Evet, gerçekten de zaman zaman bürokrasiden yardım aldığımız olmuştu. Ama sizi temin ederim, hiç bir zaman kişisel isteklerimiz olmadı. Gayemiz belliydi ve ülkenin kalkınması adına pek tabi bize destek olundu...

...

Sene 2013... Sular bulanmaya, ‘darbenin ayak sesleri’ duyulmaya, bizler hedef gösterilmeye başladık... Pek çoğunuz darbe teşebbüsünün ardından yapılan gözaltıları biliyorsunuz ama aslında çok önce başlamıştı tutuklamalar... Önce dersanelerin kapatılmasını, ardından Erdoğan’ın ‘paralel yapı’ iftiralarını ve toplum tarafından dışlanmayı yaşadı Hizmet mensupları...

O güne dek ‘bizi çok sevdiğini’ söyleyen dost ve akrabalarımız, çocuklarının iyi bir eğitim alması için kapımızı aşındıran, -ki hepsine seve seve yardımcı olmuştuk-, yediğimiz içtiğimiz oturup kalktığımız insanlar bize sırtlarını dönmeye başlamışlardı. Sebep? Yıllardır tanıdıkları bize değil, yalan dolan ve haramla malına mal katan bir ‘siyasi’ye inanmayı tercih etmeleri... Nitekim 15 Temmuz’un ardından koşa koşa bizi şikayet edenler de yine aynı insanlar olacaktı... Kur’an’da pek çok yerde ‘insanoğlu elbette nankördür.’ diye boşa demiyordu Rabbimiz...

....

Toplumdaki o kutuplaşmalar huzurumuzu bozuyordu. En son dersaneler de kapandıktan sonra pek çok arkadaşımız işsiz kaldı. Dediğim gibi zaten darbeden önce tutuklamalar başlamıştı, polis takipleri vardı, en yakınlarımızın evleri basılıyordu. Tabi öncesinde böyle şeyler yaşamadığımız için şok haldeydik. Ne yapacağımızı ve nasıl davranmamız gerektiğini bilmiyorduk. Savcı nedir, kimdir? Avukat nedir? Daha önce bilmemiştik, görmemiştik...

Evlatlığımızı Elimizden Aldılar!

Malum yaz ayıydı, ailecek tatile çıkmıştık... Dört çocuğumuz vardı bizim; üçünün biyolojik anne babasıydık, diğerini de 5 ay kadar önce yetiştirme yurdundan almıştık. Valilik, güvenilir bir aile olduğumuza hükmederek bize çocuk emanet etmişti yani... 3,5 yaşında sevimli mi sevimli bir kız çocuğu... Geldiğinde sorunlu bir çocuktü ve biz onu sevgimizle tedavi edebiliriz, diye düşünmüş, ailecek sevgiye boğmuştuk da... İyileşiyor, bize güveniyor ve alışıyordu. Mutluluk tablomuz onunla tamamlanmış gibiydi... Şu okullara göndeririz, büyütürüz, yetiştiririz, sonunda da helal süt emmiş biriyle evlendiririz'e kadar da hayal kuruyorduk.

Tatil dönüşü –ki bu 15 Temmuz akşamına denk geliyordu- arabada gelirken, oğlum sosyal medyadaki 'darbe oluyor' haberlerini paylaştı bizimle... Gece saat 11 gibi eve girecek, sabaha kadar endişeyle olanları izleyecektik. Ben çok üzölmüş ve ağlamıştım o sıra...

Sabah olduğunda kardeşimin eşi (gelinimiz) kızıma, "darbeyi siz mi yaptınız?" diye soracaktı. Kızım çok öfkelenmiş "annem dün gece ne kadar ağladı haberin var mı senin?" deyip terslemişti. Yani anlayacağınız, daha olayın tozu bile inmeden, ihale bizim üstümüze kalmıştı bile... Zaten bunun yapıış amacı da buydu...

...

Zannederim, din ancak bu kadar kendi çıkarları için kullanılabilir, halk galeyana ancak böyle daha çok getirilebilirdi... Darbe girişiminin ardından üç hafta boyunca, minarelerden durmaksızın selalar okundu. Televizyon kanalları –ki hepsi zaten hükümetin sözcüleriydi- 7/24 darbeyi bizim yaptığımızı haykırdılar ekranlardan... Sela sesinden nefret ettirdiler desem yalan söylemiş olmam...

....

Sonraki günlerde hayat hepimize zehir olacaktı... Evimizde bile duramaz hale gelmiştik. Daha öncesinde hiç bir komşuyla en ufak bir gerilim dahi yaşamamıştık ama komşularımızdan korkuyorduk. Öyle bir kaos ki, herkes herkesi şikayet ediyordu. Nitekim sanırım bir ay kadar sonraydı, ev sahibimiz geldi ve bir komşumuzun kendisini arayıp, “ben bunları şikayet edeceğim.” dediğini iletti.

O evde daha fazla kalamazdık, mecburen ayrıldık. Köyümüzde bir bahçemiz vardı, gidip orada kalacaktık ama birer kaçak gibi yaşamaktan çok bunalmıştık. Çıkıp bir dolaşalım desek onu bile yapamıyorduk. Köy küçüktü ve herkes herkesi tanıdığı için birilerinin bizi ihbar etmesi muhtemeldi.

Darbeden sadece bir ay sonra derneğimizi kapattıkları için işsiz kalmıştım. Eşim de işsizdi ve tüm mallarımıza el koymuşlardı. Bir süre annemde kalmıştık, ikamet adresimizi de oraya aldirmıştık ama yakalanma korkusuyla şimdi oraya da gidemiyorduk. Nitekim Ekim ayında polislerin bu kez eşim için geldiklerini öğrenecektik.

Nereye gideceğimizi, ne yapacağımızı şaşırmıştık. Bu gerginlik çocuklara da yansıyor haliyle. Sofralarımızda eski neşemiz kalmamıştı. Kolay değildi; arkadaşlarımızın evine baskın yapıldığını, gözaltına alındıklarını, bazılarının işkenceye maruz kaldıklarını hatta ölenler olduğunu duyuyorduk. Biz sonradan haberdar olacaktık ama Eylül ayında eski evimize polis, hem de tam beş kez gidecekti. Hakkımda, ‘terör örgütü yöneticiliği’ suçlamasıyla tutuklama kararı

olduğunu da sonradan öğrenecektim. Nasıl bilebilirdim ki, sosyal hayattan soyutlanmış bir şekilde yaşam sürüyorduk.

Darbeden hemen sonra, hakkımızda tutuklama kararı verilmeden de hemen önce, evlatlık aldığımız çocuğu elimizden almışlardı! Sonrasında yaşadığımız hiç bir zorluk, bizi bunun kadar etkilemeyecekti! Ağlaya ağlaya ayrıldık. Sahipsiz kimsesiz bir çocuğa aile olmuştuk ama bunu bile çok görmüşlerdi! Ailecek kahrolmuştuk...

İki çocuğum üniversiteye gidiyorlardı, diğer çocuğum da ortaokulu bitirmiş, prestijli bir liseyi kazanmıştı. Fakat biz maalesef çocuğu okula gönderemiyorduk. Çocuklar da tedirgindi zira Hizmet'in okullarından mezun olmuşlardı, bunun duyulmaması için ellerinden geleni yapıyorlardı. Sırf yakalanırsak ortaya çıkmasın diye çocukların okul formalarına kadar yakmış, kütüphanedeki kitaplarımızı atmak zorunda kalmıştık!

Keşke Annen Memleketine Gitse!

İkametgahımız annemin evindeydi... Bu yüzden –benim için ayrı, eşim için ayrı- kadıncağızın evi sık sık polis baskınına uğramaya başlamıştı. Sabahın köründe geliyorlardı genelde ve annecim çok tedirgin oluyordu. Konu komşu filan duyduğu için kapısını çalmaz olmuşlardı. Bir keresinde gelen polis bize haber göndermiş; "saklanmasınlar kaçmasınlar, adaletten kaçılmaz!" demişti... Annem korkmadan lafı yapıştırmıştı tabi; "adalet var mı ki ülkede?"

Ne zamana kadar böyle kaçacaktık? Çember gitgide daralıyordu... Nitekim eşim daha fazla kaçamadı. Ekmek almaya çıktığı bir gün GBT'ye yakalanıp gözaltına alındı!

Şok olmuş, kalakalmıştım. Akşamüstü 6 civarında almıştım haberi, gece yarısına doğru bir arkadaşım mesaj attı; "avukat ayarladın mı?" diye... Ancak o zaman dank etti, bir avukat bulmam gerektiği... Sonraki bir kaç gün boyunca avukatlarla görüşecektim. Fakat hiç biri davayı kabul etmiyordu. Ya fahiş fiyat istiyorlar ya da kabul etmiyorlar, meşgul olduklarını söylüyorlardı...

Nihayet biriyle anlaşabildim. Bir hafta gözaltı süresinin ardından eşim mahkemeye çıkartılmıştı. Aynı gün kızım gidip babasıyla görüşebildi. Ne olmuştu? O bir haftada neler yaşamıştı bilmiyorum ama görüşte kızımıza "annen memleketine gitse ne güzel olur" diyecekti. Ben Almanya doğumlu olduğumdan, yurt dışına çıkmam gerektiğini kastediyordu.

İyi de nasıl çıkacaktım? Yasal yollarla çıkmam zaten mümkün değildi ama 'kaçak nasıl çıkılır?' onu da bilmiyorum. Derken bir şekilde kaçakçılarla iletişime geçtik. Bu sanıldığı gibi kolay olmadı tabi... Küçük oğlumla birlikte gidecektik. Zaten –polis takip ettiği için- çocuk okula da gidemiyordu. İkimiz için de gitmekten başka çare yoktu.

On gün kadar geçmişti sanırım... Günler yıl olmuştu. Kaldığımız ev çok güvenli değildi, her an buraya da polis gelebilirdi. Dışarı adımımı atamıyordum zira her yer polis kaynıyordu. Ruhum nefes alamıyordu adeta...

Canının Yarısı Buradayken Nasıl Gidilir?

Burada yaşamak zordu zor olmasına ama gitmek daha zordu... Eşim içerdeydi, iki çocuğum üniversiteye gidiyordu ama ben ailemden sadece birini alıp gitmek zorundaydım. İyi de yüreğimin yarısı buradayken bu nasıl mümkün olacaktı ki?!

Eşimi, evvela Rabbime sonra da kızımıza emanet ettim. Onunla ilgili süreci, ihtiyaçlarını vs bundan sonra o takip edecekti. Bir arabaya binip de Bodrum'a doğru yol alırken, içimin nasıl acıdığını anlatamam... Bir yandan yakalanma korkusu var ve inanılmaz geriliyorsun.

Yüreğimiz ağızımızda önce Bodrum'a, ardından da küçük bir tekneyle Yunan adalarına geçtik. Oradan da Atina'ya gidecektik ama sonrası biraz sorunluydu. Almanya'ya geçmemiz lazım fakat geçemiyoruz. Nasıl yapalım? Diye düşünürken, bizi Türkiye'den çıkaran kaçakçı yardımcı olabileceğini söyledi. Yine bir tekneyle geçecektik!

İki tane bizim gibi arkadaş, 14 yaşındaki oğlumla ben, Türkiye'de adli suçtan hüküm giydiği için kaçan bir genç ve kaptanımız... Aynı tekneye doluştuk ve yola çıktık. Yolculuğun iki gün süreceği söylenmişti, sonra oradan bir araba bizi alacak, Almanya'ya geçeceğiz.

Bir Fırtına Tuttu Bizi...

Ancak işler hesaplandığı gibi gitmeyecekti. Yola çıktıktan kısa bir süre sonra büyük bir fırtınaya yakalanacaktık! Öyle bir fırtına ki, sabah olmak bilmiyor. Teknemiz dev dalgalarla çarpışıyor ve ben her seferinde parçalanacağını düşünüyorum! Gece, karanlık, fırtına, dev dalgalar ve uçsuz bucaksız denizin ortasında sinek kadar hükmü olmayan bizler... Sebeplerin sükut ettiği noktada, Yunus (AS) gibi Rabbimize sığınmaktan başka çaremiz yoktu... Oğluma, “güvertede kalalım” demiştim. Düşüncem de, tekne parçalanacak olursa kenarlarda tutunacak bir yer buluruz belki... Fakat öyle deniz tutuyor ki, ikimiz de kusmaktan bir şey yapamıyoruz... Mecburen içeri girdik...

...

Hayatımın en uzun gecesiydi... Filmlerde izlediğimiz o korkunç fırtınalardan da korkunç bir gece yaşamıştık. Kaptanımız diyecekti ki; “bunca yıldır denizlerdeyim, ömrümde böyle fırtına görmedim!” Fırtına dinmemişti ama biz bir limana yaklaşmıştık. Kıyıya yanaşamıyoruz ama güvenli bir yerde bekliyoruz. Kaptan yola devam etmemiz için fırtınanın dinmesi gerektiğini söyledi. Gece fırtınada boğulan bir ailenin haberini almıştık ve o an tüm hücrelerimin uyuştüğunu hissettim. Korkmasın diye oğluma söylemiyor, ağlamamak için dudaklarımı ısıırıyordum. Çok korkmuştum ve elimden gelen tek şey, dua etmektir...

...

Yaşadığımız onca stresin ardından nihayet İtalya'ya ulaştık. Tekneyle yanaşamıyoruz ama küçük botlar var, onlarla gizlice karaya çıkabiliriz. Sonrası zaten bizi bekleyen arabaya bineceğiz. Neyse oğlumla iki arkadaş gittiler önce, biz ikinci postayı bekliyoruz. Fakat biz beklerken aniden sahil güvenlik çıkageldi. Benim kalbime bir ateş düştü, oğlum gitmişti ben kalmıştım, şimdi ne yapacaktım? Kaptan soğukkanlıydı; “yakalanırsak bir şeyler uydururuz!” diyordu. Beni kaptanın kamerasına sakladılar, gardroba... Ama aramada gardroptan çıkarsam bunun iyi olmayacağı kesin!

Dışardan sesler duyuyorum, kalbim duracak gibi çarpıyor. Oğlum da geriden sahil güvenliği görünce çok telaşlanmış... Saniyeler yıl olmuştu adeta... Şükür ki gittiler ve biz kıyıya biraz daha yaklaşabildik. Fakat bu kez liman polisi çıkagelecekti. Kaptan bize korkmamamızı söyledi. Polis sadece yolcuların kimliklerini alıp kontrol edecekti. Mecburen verdik kimlikleri ve polislerle birlikte merkeze giden kaptanı beklemeye koyulduk.

Bu arada yol arkadaşlarımızdan birinin Avusturya'da abisi varmış, onu aradı. O da, hemen tekneden inip kaçmamızı söyleyince, bizler sırt çantalarımızı alıp indik... Kıyıda bizi bekleyen araçla buluşmuştuk ama kimliklerimizi almadan gidemezdik... İki saatten daha uzun bir süre de kaptanı bekleyecektik... Nihayet geldi, bizler –bu kez karayoluyla- tekrar hareket ettik.

Gece saat 3... Aracımızın önü İtalyan polisi tarafından kesildi bu kez... Yine kimlikler alındı ama herkes inanılmaz gergin... Dakikalar geçtikçe umudumuz yok oluyordu, “buraya kadarmış.” diyorduk birbirimize... Kaderde sınırdaki kalmak varmış...

...

Allah 'ol' deyince olmayacak şey mi vardı ki? Bu yolculuk bize işte bunu öğretecekti... Uçakla bir saatte kat edeceğimiz Almanya yolunu, Rabbim zorlu bir hicrete dönüştürmüş, -İnşaAllah- günahlarımıza keffaret kılmış ve 6 günde ulaştırmıştı... Onca zorluklar aşarak özgürlüğümüze, aynı zamanda sevdiklerimize hasret kalacağımız gurbete varabildik... Bundan sonra ne mi olacak? Rabbim ne isterse o olacak ve bizlere; 'sabır ve tevekkül' düşecek...

YOLLAR GURBETE GİDER

Anlatan L.A.

(APH NO: 15-8-1118HA-GE)

Olimpiyatlara Öğrenci Hazırlıyordum...

Bir gecede terörist ilan edilen on binlerce insan gibi, benim de normal bir hayatım ve normal bir işim vardı. Bizler, yani hükümetimizin daha doğrusu Recep Tayyip Erdoğan'ın 'haşhaşı', 'hain', 'terörist' diye yaftaladığı vatandaşlar, vergimizi veren ve -sizi temin ederim- bize bu etiketi yapıştıranların hepsinden de fazla, vatanına hizmet eden insanlardık. Misal ben, Matematik öğretmeni idim ve ülkenin parlak gençlerinin 'Dünya Bilim Olimpiyatları'na hazırlanmasına yardım ediyordum. Bilimle iştigal eden insanların topla, tüfekte, darbeyle işi olur mu? Ama öldurdular... Öldurdular, öldürdüler ve soldurdular...

...

Güzel bir Ege kasabasında doğmuş büyümüş iki kız kardeşten ikincisiydim... Babam köylüydü ama vizyonu olan bir adamdı ki, imkanlarını zorlayarak ablamla beni şehre, okumaya gönderdi. Henüz 11 yaşında bir kız çocuğunu kime güvenip emanet edebilirsin? Babam hizmet hareketinin yurtlarına güvendi ve geçen yıllar onun güvenini hiç boşa çıkarmadı... Ablam da ben de iyi derecelerle üniversitelere girip, hayalimizdeki meslekleri yapmaya başladık...

...

Size Kanlı darbe tiyatrosu'ndan bahsetmeden önce, 17/25 Aralık sonrasında bahsetmek isterim. Baskı, hakaret ve ötekileştirmeler ta o zaman başlamıştı zira... En büyük sorunumuz, kimseye derdimizi ve kendimizi anlatamamaktı zaten... Eşim de ben de iş yerlerimizde sıkıntılar yaşamaya, saçma sapan suçlamalara maruz kalmaya başlamıştık. Kimsenin durup dinlemeye, anlamaya niyeti yoktu. Sabit fikirlilerdi ve kendini anlatma çaban mahkeme duvarı gibi suratlarına çarpıp geri dönüyordu. Bu yüzden tartışmayı, kendimizi anlatmayı çoktan bırakmıştık yani... Yanımızda cemaate hakaretler etseler dahi polemiğe girmiyorduk...

...

15 Temmuz'da Ne Yapıyorduk?

Tarihin tozlu sayfalarına kanlı harflerle yazılacak bir sürecin miladı sayılabilecek 15 Temmuz yaşandığında ben, 5 yıllık öğretmen, 4 yıllık anne, 7 aylık anne adayı idim. Hala çalışıyordum ve ertesi gün işe gideceğim için uyumak üzereydim. Ta ki eşim seslenene dek; gel dedi, kötü şeyler oluyor...

Bizler yaş itibarıyla 80 darbesini görmedik ama izleyenler bilir, 'Babam ve Oğlum' filminin ilk sahnesi iç parçalar... Tam da darbe akşamı doğum sancıları tutan bir kadın ve çaresizce onu hastaneye yetiştirmeye çalışan kocasının hikayesi daha ilk dakikadan insanı gözyaşlarına boğar. Zira adam darbe nedeniyle hastaneye ulaşamaz, kadın bir parkta doğum yapmaya çalışır, yapar da ama maalesef evladını görmeye ömrü vefa etmez. Belki o geldi aklıma, 15 Temmuz gecesi ben de çok ürkötüm. Eyvah! Diye düşündüm, doğuma nasıl gideceğim!? Ya bebek erken gelmeye karar verirse!? Ya aylarca sokağa çıkma yasağı olur da ben doğuma gidemezsem!?

...

Bunlar olmadı tabi ki ama aklımıza gelmeyen pek çok kötü şey olacaktı... Ankara'da yaşıyorduk ve evimiz MİT'e çok yakındı... İlerleyen saatlerde bomba seslerinden camlar ve evimiz sallanmaya başladı. Öyle ki gürültüye kızım uyanacaktı. Korkuyla onu koridora, -evin cam görmeyen tek bölgesine- aldım.

Sonraki bir hafta boyunca da -ışıklar kapalı halde- kızımın koridorda yatacağık... Eşim 16 Temmuz sabahı evimizi terk etmek zorunda kalmıştı. Zira daha darbenin ve darbecilerin ne olduğı anlaşılmadan, hizmet mensupları hedef gösterilmişti, adamcağız da tutuklanma korkusuyla kaçmak zorunda kalmıştı. Eşim gitmiş, karnım burnumda ve küçücük kızımı teselli ederek, karanlık koridorda yatıp kalkıyoruz. Buna mecburdum çünkü hükümetin gazıyla halk meydanlara inmiş, sloganlar atıyorlar, rastgele oraya buraya ateş ediyorlar ve cemaatçi avına çıkıyorlardı!

Üstümüzde korkunç bir baskı vardı. İnsanlar meydanlara döküldükleri yetmiyormuş gibi size de psikolojik baskı yapıyorlar. O sırada Türkiye'de olanlar bilir, üç hafta boyunca sokaklarda demokrasi nöbetleri (!) yapıldı. Sözde darbeyi kendilerinin engellediklerine inandırılan halk, sonraki haftalarda da demokrasiye sahip çıkma afyonuyla uyutulup vatani kurtarmışlardı(!)... Fakat işi o kadar abarttılar ki, evlerin kapılarını yumrukluyorlar; "vatan hainleri evdedir, vatanlarını sevenler ise sokaklarda!" diye bağııyorlardı. Benim kapım da yumruklandı, açtım ve "bu halde (karnım burnumda) nasıl geleyim?" dedim. Fakat gözleri dönmüştü; "olsun." dediler, "vatan için bir çocuk feda edilecekse de edeceksin!"... Bu insanlara ne anlatabilirsiniz ki? Haklısınız dedim, hemen hazırlanıp geliyorum ben de... Ve içeri girdim, ışıkları kapattım, bir hafta boyunca kızımın koridorda yaşadım...

Bir Toplum Hastalığı; Cadı Avı!

Hiç kimse kusura bakmasın ama 15 Temmuz gecesi bir ‘kahramanlık destanı’ filan yazılmadı. Bilakis medeni bir ülke seviyesinden, bir Ortadoğu ülkesi seviyesine geriledik. Ankara’nın göbeğinde yaşıyorduk ve o gece balkonumdan gözlerimle gördüm; eli sopalı/silahlı/bıçaklı insanlar sokaklara dökülmüşler ve darbe yaptıklarını düşündükleri insanların canlarına kastetmişlerdi. Kanun da onlardı, hakim de, savcı da... Televizyonlardan habire bizim hedef gösterildiğimiz düşünülürse, bunların gelip bizi kapıdan almaları içten bile değildi...

Nitekim –büyük bir apartmanda oturuyorduk- komşularımız bile dedektif kesilmişlerdi. Bizim hizmetle olan yakınlığımızı bilmemelerine rağmen gözleri üstümdeydi. “Eşin nerde? ‘Niye gelmiyor?’” gibi ısrarlı sorularını geçiriyordum. Hatta kendi aralarında bir WhatsApp grubu kurmuşlar, beni de dahil etmişlerdi. Grupta cadı avı ve dedikodu yapılıyordu; “Şu komşu kim, cemaatten mi? Şunun şusu cemaattenmiş! Hadi şunu polise şikayet edelim!” gibi konuşmalar dönüyordu.

Bana eşimi soran komşulara “işe erken gidiyor” gibi cevaplar verip geçiştirmiştim ama bir gece vakti polis kapıma dayanınca daha fazla saklayamayacaktım. Gerçi polis hemen o sıralar gelmedi. Önce eşim 15 Temmuz’dan hemen sonra açığa alındı. Gerekçe de; ‘örgütün sosyal medya üzerinden yapılanmasını ve propagandasını yapmak’... Oysa eşimin hiç bir sosyal medya hesabı yoktu ve WhatsApp dahi kullanmazdı... İtiraz ettik ve bir

süre sonra temiz raporu geldiği için göreve iade edildi. İki ay kadar çalıştı, her şey düzene girdi dediğimiz anda bir gün –sebepsiz yere- yeni bir KHK ile ihraç edildi.

O günden sonra polisi beklemeye başlamıştık zira herkese öyle oluyordu. Önce açığa alıyorlar, sonra atıyorlar ardından da tutuklamaya geliyorlardı. Eşim evde kalmıyor, benim de başka bir yere gitmem gerektiğini düşünüyordu ama bu halde nereye gidebilirdim ki? Annem yok (üvey annem vardı), babam hapiste, ablamla eniştem hapiste, kayınbabamla da fikirsel olarak çok bir arada kalamıyordum.

Sonuçta evdeydim, gece saat 1:20’de kapım çalındığında... Kapının deliğinden baktım, polis saklanmış, kapıcı bana soruyor; “eşin evde mi?” Anladım tabi ki, zaten bekliyoruz. İçeri geçip eşimle konuştuğumuz telefonu sakladım, üstüme bir şeyler geçirip kapıyı açtım. Bu arada bebeğim de dünyaya gelmişti. Doğum sancılarım tutunca kızımı kayıinvalideme emanet etmiş, taksiye binip hastaneye gitmiş, doğum yapmış ve taburcu olunca aynı şekilde geri gelmiştim. Nazlanacak kimsem yoktu ve öyle olması gerekiyordu.

...

Evime girmeye çalışan 6-7 polis bağırarak bana “kapıyı niye geç açtığımı” sorduğunda bebeğimi bahane ettim, başörtülü bir kadın olarak üstümü başımı düzeltmem de gerekiyordu. Ayakkabılarıyla evime doluşan polisler, rastgele odalara dalmaya başladılar. Onlara sırayla girmelerini, beklemelerini söyledim. Hem bebek ve kızım uyuyordu, hem de ben görmeden bir şeyler koyup suç delili sayabilirlerdi. Bu aramanın kameraya çekilmesi gerektiğini söyledimse de, “polis kamerasının gelmesi saatler sürer, keyfini mi bekleyeceğiz?!” diyerek reddettiler.

Şükür ki üvey annem evdeydi ve bebeği alıp odanın birine çekildi. Kızım uyuyordu ve polislerin paldır küldür yaptıkları aramalar karşısında uyanmayınca şükretmiştim. Ancak çocuğum ertesi sabah bana “dün gece

polisler geldiğinde uyandım ama beni götürmesinler diye gözlerimi sıkı sıkıya kapattım!” diyecekti...

...

Polislerden biri hemen elimdeki diğer telefonu kaptı aldı. “Bari çocuklarımla fotoğraflarını alayım içinden” dediğimde de, dalga geçtiler. Çok kaba tavırları vardı, kızımı uyandırıp “babam nerede? Ne zaman gelecek? Görüşüyor musunuz?” diye sormak istediler. Şok oldum, “4 yaşındaki çocuğu mu sorguya çekeceksiniz? O daha çocuk!” dedim dehşetle... Neyse ki içlerinden biri az daha akli selim çıktı da, “saçmalamayın” dedi diğerlerine...

Bu kez bana sorular sormaya başladılar. Eşim neredeydi? Bilmediğimi söyledim. İnanmadılar tabi ki, gecenin birinde eşim eve gelmemişti ve ben merak etmiyordum?... “Ya seni aldatıyorsa?” diye sordu içlerinden biri...” Gayet soğukkanlı bir şekilde, bunun onun problemi olduğunu, ihraç olduktan sonra psikolojisinin bozulduğunu ve gece vakti –taksicilik yapıyorum- diye çıkıp gittiğini filan söyledim. Ona da inanmadılar tabi ki...

Üstümde psikolojik baskı kurmaya çalıştılar. Üstü kapalı tehdit ediyorlardı; eşimin yerini söylemezsem yardım ve yataklıktan beni de alacaklarını söylediler. Yardım ve yataklık etmiyorum diye savundum kendimi, beni kesseniz söyleyemem çünkü bilmiyorum, bilsem söylerim...

Sonraki üç buçuk saat boyunca evin her yerini aradılar ve tabi ki hiç bir şey bulamadılar. Başlarında amirleri olduğunu anladığım biri vardı, devamlı sorular soruyordu. “Evde hiçbir şey yok, temizliği ne zaman yaptınız?” diye sorusuna, “çalıştığım için genelde pazar günleri temizlik yaparım” diye cevap verince, kendisiyle dalga geçtiğimi söyleyip çok kızdı... Sen hiç gözaltına alınmadın herhalde, diyerek –gözdağı vermek adına- emniyeti arayarak TC kimlik numaramı verdi. Kızmıştı ve gözaltına alıp bana eziyet verebilmek istiyordu. Fakat hakkımda bir karar olmadığını öğrenince -bir şey yapamayacağı için- “hadi, izin verdim, bu gece de bebeğinle uyu...” dedi.

Bu arada kurumlar kapatıldığında ben başka bir yerde işe girmiştım. İyi bir maaşım vardı. Evi beğenmiş olmalılar ki bana “eşin ihraç edilmişken nasıl bu evde oturabiliyorsunuz?” diye sordular. “Yoksa parasını cemaat mi ödüyor?” Çalıştığımı söyledim onlara, hatta müsaade ederlerse sabah işe gitmem gerekiyordu. Öyle komik bir arama/sorguydu ki, biri benimle dalga geçerken/tehdit ederken, kadın polislerden biri de bana kullandığım süpürge den memnun olup olmadığını soruyordu. O da bu markadan almayı düşünüyormuş...

Belki de aralarında iyi polisi kötü polisi oynuyorlardı. Aldıkları cevaplardan memnun olmamış olmalılar ki, bir diğeri beni köşeye çekip soru yağmuruna tuttu. Eşimle nerede tanışmıştık? Hizmetin kataloglarından mı? “Hayır” dedim, “internetten tanıştık...” Eşim nerede okumuştı? KTÜ diye cevaplayınca çok bozuldu; “sizde her şeyi şifrelemeye çok alışmışsınız!” diye kızdı bana... Şaka mı yapıyor diye baktım ama gayet ciddiydi... ‘KTÜ’ dedim tekrar, üniversite okuyan herkes bunun açılımının Karadeniz Teknik Üniversitesi olduğunu bilir... Cahilliğini bastırmak için “neden adam gibi söylemiyorsun? Bilmek zorunda mıyım?!” diye çıkıştı. Peki ben üniversitede okurken hangi yurtta kalmıştım? Ona da “KYK” diye cevap verince “bak bunu da şifreli söylüyorsun!” diye çıkıştı. Sinirlenme sırası bendeydi; siz benimle dalga mı geçiyorsunuz!? dedim. Kredi Yurtlar Kurumu’na KYK dendiğini de bilmiyor olamazlardı herhalde? Evet, gerçekten de bir grup cahil tarafından sorgulanıyordum.

Tüm bunlar olurken, kapıcı şaşkın şaşkın bakıyordu. Muhtemelen bizim cemaatten olduğumuzu öğrenmenin şaşkınlığını yaşıyordu. Buraya gelmeden önce ona da sorular sormuş olmalılardı ki, bana eşimin iki gün önce eve geldiği bilgisini söylediler. Gerçekten de gelmiş, üvey annemi getirmişti... İstifimi bozmadım; “keşke o zaman gelip alsaydınız. Ne yapabilirim ki?” dedim sadece. “Tekrar gelir miydi?” “Bilmiyorum, isterseniz bekleyin...” Ben böyle cevaplar verdikçe daha da sinirleniyorlardı. Israrla soruyorlardı da ama... Eşimin toplantılara ne zaman gittiğini sordular bu kez... Kaymakamlıktan ne zaman yazı gelirse o zaman gittiğini söyledim. (Eşim Milli Eğitim’de

öğretmendi)... “Okul toplantılarını değil cemaatin toplantılarını kastediyoruz” dediler, cemaatin toplantılarına gitmediğini söyledim. Eşim bir terörist idi ve şayet onlar benim yerimde olsalar kesin boşanırlardı. Bu ve bu şekilde bir sürü soru ve aşağılama...

Telefonumu ve yüksek lisans yaparken tuttuğum ders notlarımın olduğu bir flaş belleği de alarak, tutanağın bir kopyasını –ısrarla istediğim halde- bana verme gereği duymadan çıkıp gittiklerinde sabah olmak üzereydi...

Ailem Dağılmıştı...

Öyle bir haldeydim ki, eşim aranıyordu, ben işe gidip geliyordum ama çevremdeki herkes cemaate (yani bana, bize) küfrediyordu ve iş dışında sokağa bile çıkmak istemiyordum. Kimsem kalmamıştı. Babam, ablam, eniştem hepsi tutuklanmışlardı. Özellikle babamın öyle komik bir tutuklanma hikayesi vardı ki...

Darbeden hemen sonra, köyün imamı babamı 'cemaatten' diye şikayet etmişti ve adamcağızı tarlada çalışırken tutuklayıp, diğer on kişiyle birlikte ilçeye götürmüşlerdi. Düşünün küçücük köy ve imamın şikayet ettiği kişiler hep gariban tipler... Hatta birisi 'afazi' hastası, konuşamıyor bile... Neyse bunlar savcının karşısına çıkartılıyor, savcı diyor ki; *"sizler suçlu değilsiniz ama 11 kişiyi alıp da hiçbirini tutuklamamak olmaz, bu yüzden aranızda en çok okumuş olanları tutuklayacağım."* Babam ortaokul mezunuydu ve bir ortakokul, bir de iki yıllık muhasebe mezunuyla birlikte (3 kişi) tutuklanıyorlar. Diğerlerinin yarısı okuma yazma bile bilmiyor. Bu ülkede bilgi cezalandırıldı yani...

Babam işte bu gerekçeyle içeri alınacak, ilk bir sene iddianamesi bile yazılmayacak, üç saçma sapan mahkeme geçirdikten sonra, 'cemaatle ilgisi yoktur' diyerek salınacaktı... Ben tazminat davası açması yönünde ısrarcı olsam da, devletle karşı karşıya gelmeyi göze alamadığından buna cesaret edemeyecekti... Ahir ömründe kendinden çalınan 19 ayın hesabını da haliyle mahşere bırakmak zorunda kalacaktı...

Ablamların tutuklanması ise daha dramatikti... Ailecek yurt dışına çıkmaya hazırlanırken, yapılan polis baskınıyla tutuklanacaklardı. Bizim öğrenmemiz ise polisin bizi aramasıyla oldu. Aradılar, "iki saat içinde gelip çocukları almazsanız Çocuk Esirgeme'ye vereceğiz!" diye de tehdit ettiler. İki saat içersinde orada olamayacağımızı, en az 7 saat uzakta olduğumuzu söylesek de, ikna edemedik. İki saate geldiniz geldiniz, yoksa yetimhaneye veririz! diyorlardı. Son çare olarak üvey annem (İzmir'den) bir taksi tuttu, iki buçuk saatte gidip alabildi çocukları...

Tabi bu, çocuklar için de çok zordu. Özellikle küçüğün, ilerleyen zamanlarda ciddi psikolojik sorunları baş gösterdi. Kaygı bozukluğu, yeni tik'ler ve ürtiker bunlardan bir kaç... İlerleyen süreçte ablam 10 ay içerde kaldıktan sonra 'tutuksuz yargılanmak üzere' salınacak, eniştem ise on yıl ceza alacaktı...

Anne babaları içerdeyken yeğenlerim bir süre bende kaldılar, fakat biz de yurt dışına çıkacağımız zaman babaannelerine (onun da kocası içerdeydi) bırakmak zorunda kalacaktım. Sonra ablamın eltisi baktı... Böyle annesiz babasız, orada burada kalmak çocukların psikolojisini bozdu haliyle...

Yeğenlerimi bende kaldıkları süre boyunca, cezaevindeki açık görüşlere ben götürüyordum. Görüşe gidenleri de tutukladıkları için maalesef ben gir(e)miyor, çocukları –Allah'a emanet- öylece içeri gönderiyordum. Bir gün öğrendim ki, büyük yeğenim –ki henüz 12 yaşındaydı- içerdeki duvarları tekmeleyip ağlamış; "yıkıcam bu duvarları! Babam neyse de annemin yokluğuna alışkın değiliz biz! Beni savcıyla görüştürün, ona annemin suçsuz olduğunu söyleyeceğim!..."

Cezaevlerinin önleri de ayrı ayrı birer hikaye... Bir gün çocukları beklerken hüngür hüngür ağlayan çarşafli bir teyze görüp yanına yaklaştım. Herhalde o da bizim gibi mağdur diye düşünüp "teyze kimi bekliyorsun?" diye sordum. Başını kaldırdı, "oğlum hapiste, onu bekliyorum." dedi... Hayırdır, "oğlun FETÖ'den mi içerde?" diye sorduğumda kadın irkildi; "Allah korusun!" dedi...

“Oğlum uyuşturucu satıcılığından girdi...” İçinde yaşadığımız cehennemi görebilmek için bu teyzenin durumuna bakmanız yeterli... Toplumun genelinde uyuşturucu satıcılarını bile bizden daha masum görecektir bir körelmişlik...

Tabi biz ve arkadaşlarımız cezaevi girişlerinde hemen belli oluyorduk. Erkenden gelip sıraya girmiş bile olsak, bizi gerilere itiyorlardı; “Fetöçüler arkaya!” diye bağırarak... Kılık kıyafetimizden tutun da prosedürü bilmeyişimizden, cahil cahil etrafa bakışlarımızdan belli ediyoruz kendimizi...

Ülkeden Kaçmak Zorundayız...

Aslında ilk başlarda ülkeden ayrılmak gibi bir derdimiz yoktu. Eşim işine iade edildiğinde tüm haklarını da geri almıştı... Çok rahat pasaport alıp yurt dışına çıkabilirdik. Ama yapmadık, yapamadık. Doğup büyüdüğümüz toprakları terk etmek çok zor geliyordu... İçimizde hep bir umut; suçsuz olduğumuz için nasılsa gerçekler ortaya çıkacak hissi vardı.

Ne zaman ki eve polis geldi... Tüm arkadaşlarımız çevremizden dağıldı... Sonra ablamlar da gidince hiç çevremiz kalmadı. İş de vermiyorlardı. Ben önceleri çalışıyordum ama bir gün gelip beni de alma ihtimallerine binaen istifa etmek zorunda kalmıştım. En çok da çocuklar adına korkuyorduk, ablamın çocuklarını Çocuk Esirgeme Kurumu'na vereceklerini söylemelerini unutamıyorduk.

Her şeyin ötesinde ülkede hukuk namına hiç bir şey kalmamıştı. Tamam tutuklandın, adil yargılanacak olsan yine de katlanılabilir. Düşünün ablamlar tam da yurt dışına çıkarken yakalanmışlardı ve haliyle eniştemin cebinde epey nakit döviz vardı. O parayı polisler çaldı. Tüm parası alınıp da tutanak tutulmayınca eniştem, "tutanak tutmadınız ama miktarı aklınızda tutabilecek misiniz?" diye sormuş, "sen merak etme, tutarız biz" diye dalga geçmişlerdi. Sonrasında ne o polislerden, ne de paralardan haber alınamadı. Eniştemin ailesi mahkeme açıp haklarını talep ettiler ama ona da takipsizlik kararı verildi.

Ben yine de gitmezdim, zira yeğenlerime bakıyordum ve onları bırakıp gitmek içimi burkuyordu ama eşim bir şekilde beni ikna etti... Yarın bir gün

ikimizinde tutuklanmayacağının garantisi yoktu ve bizim çocuklarımız da kimsesiz kalacaklardı. Mecburen kabul ettim. Zaten eşim aylardır kaçak hayatı yaşadığı için görüşmüyorduk. Bize sadece, filan gün İstanbul'da olmamızı söylemişti, o kadar...

Bir hafta sürdü hazırlanmam... Küçüğüm yeni havale geçirmişti ve onun için ilaçlar almam gerekiyordu. Ardından İstanbul'da bir akrabamıza geçtik. Eşimin araması olduğundan yakalanırsa bizim de başımızı yakmak istemiyordu, o yüzden Edirne'ye kadar da ayrı ayrı gidecektik. Büyük kızım yolda giderken çok huysuzlandı; geri dönmek, arabadan inmek istediğini söyleyip duruyordu.

Henüz dört yaşındaydı kızım... Fakat kadere bakın ki, o yaşta dedesinin tutuklandığını, eve polislerin geldiğini görmüştü. Kuzenlerinin nasıl "anne! Baba!" diye ağladıklarına şahit olmuştu. Bu yüzden ona; "minik bir oyun oynayacağımızı ve kötülerden kaçtığımızı" söyleyince çok fazla problem çıkartmayacaktı. Fakat yine de ayrılık zordu ve yolda "halamı özledim, teyzemi özledim, geri dönelim." diye epey ağlayacaktı. Zaten akrabamızdan çıkarken hepimiz çok ağlamıştık; iki ağır seçenek canımızı yakıyordu; yakalanırsak hapisane, geçemezsek ölüm!

...

Eşimle nihayet Edirne'de buluşabildik. Bir adam bizi alıp zifiri karanlık bir yere getirdi ve arabadan iner inmez koşmaya başlamamızı söyledi. Yanımıza iki kanguru almıştık. Büyük kızım eşimde, küçük bendeydi. Küçük rahat uyusun diye biraz konforlu bir kanguru almıştım. Bir anda inip koşmaya başlayınca bağlama fırsatı bulamadım. Karanlığın içinde 11 kişinin birden koştuğunu düşünün. Biraz geride kalmakla birlikte, onlara durun da diyemedim. Bir taraftan kanguruyu tutmaya, bir taraftan da eşime yetişmeye çalışıyordum.

İşin acı tarafı rehberimiz (sanırım) Afgan'dı ve Türkçe bilmiyordu. Bize söylediği tek şey; "konuş yok! konuş yok!" idi... Ne acı, bizi kendi ülkemizden dilimizi bile bilmeyen birisi kaçıyordu. Herkes koşarken ben epeyce arkada kaldım ve o an ciğerimin söküleceğini hissettim. Artık devam edemeyeceğimi düşünüyordum. Bir yandan da dönüp dönüp geriye bakıyorum. Çünkü herkes –tüm sevdiklerim- arkamda kalmıştı... Son gördüğüm o köyün ışıklarını hiç unutamayacaktım...

Tüm bunların ötesinde çantam da bebeğim de, koştukça iyice ağırlaşmıştı. Derken gruptan birisi durumumu görmüş olmalı ki, koşarak geldi, çantamı sırtlayıp koşmasına devam etti. Böylece ben de rahatlayıp daha hızlı koşmaya başladım. Bir kısmı koşarak, büyük bir kısmı da yürüyerek 4-5 saat yol aldık. Daha Türk tarafındaydık ve yakalanmamamız için böyle bir güzergah belirlenmişti. Derken pirinç tarlalarının içinden geçmemiz gerekti. Bataklık bizi en çok zorlayan kısımdı; ayağımız durmadan kayıyordu, düşüyorduk ve oldukça iri sinekler tarafından ısırılmadık yerimiz kalmadı.

Aylardan Ağustos... İnanılmaz bir sıcak var ve göğsümüze kadar gelen suda yol almaya çalışıyoruz. Bir yandan bataklıkta yürümeye çalışıyorum, bir yandan da su yutmaması için bebeğimi yukarı kaldırıyorum. Fakat öyle bir yere geldim ki, artık bataklıktan çıkamadım. Kımıldadıkça batıyordum. Eşim de gitmişti. Tıpkı filmlerdeki gibi, yavaş yavaş batıyordum işte... Artık çamur çocuğun burnuna gelmişti. Burda öylece bebeğimle boğulmak üzereydim ve gece karanlığında belki de kimse bizi bulamayacaktı.

Sebeplerin durduğu an, tam olarak bu an'dı sanırım... Tam o sırada, nasıl olduysa gruptan birisi görmüş, hemen yanıma geldi. "Abla kusura bakma," dedi... "Ben seni şimdi tutup çıkaracağım." "Kusura bakma" derken, beni çıkartabilmek için arkama geçip hızlıca ittirmesi gerekiyordu ama ona bile haya ettiğinden defalarca özür dileyecekti... Şükür ki, o kardeşimizin vesilesiyle (bebeğim ve ben) kurtulabildik. Gruba yetiştiğimizde ayrılmamaya çalıştım, canımı dişime takıp daha hızlı yürüdüm. Yanımızda Suriyeli bir aile

ve bir aylık bebekleri vardı. Derken bebek şak diye suya düştü. Kadın soğukkanlı bir şekilde bebeği aldı, sallayıp yoluna devam etti.

...

Hiç bitmeyecek gibiydi ama şükür ki bitti ve nihayet Meriç kenarına ulaşabildik. Botun şişirilmesini beklerken biraz oturma fırsatı bulduk. O an fark ettim, vücudumun (kangurunun olduğu yer hariç) her tarafı sinek ısırıklarıyla doluydu. Abartmıyorum, en az 150 küsür ısırık vardı. Sonradan onlar şişip iltihap toplayacak ve inanılmaz acı verecekti. Fakat ilginç bir şekilde bebeğimin hiç bir yerini ısırmamışlardı.

Derken bot şişirildi ve hepimizi bir bota doldurdular. 11 kişiyi yani... Ben direndim; "bu bot için çok fazlayız. Birlikte binmeyelim!" dedim fakat adam zorla bindirdi. Bindik binmesine ama suyla aynı hizadayız. Biri –eskaza- azıcık kımıldayacak olsa içine su dolacak, o denli... Gece saat 2 suları... Üst üste istiflenmiş halde karşıya geçebildik... Kızım sevinçten havalara uçtu; "kaçtık mı?! Başardık mı?! Kötülerden kaçabildik mi!?"

Akşam 9'da çıktığımız yolculuğumuz, gece 2'de Yunanistan kıyılarında sona ermişti... Kaçışımız sona ermişti ama yürüyecek daha çok yolumuz vardı. Yine epey yürüdükten sonra nehir kenarında bir düzlüğe çıkabildik. Bizi geçiren kişi, "yürüyün." dedi bize, etrafta polis yoksa ben de arkanızdan gelirim. Biz saklana saklana yürümeye başladık ama az sonra polis bizi (termal kameralardan görmüşlerdi) eliyle koymuş gibi bulacaktı.

Zorlu Kamp Günleri...

İngilizce olarak, “Erdoğan’dan kaçıyoruz!” diyecektim polise... Hayatımızın, çektiğimiz onca çilenin özeti buydu; Erdoğan’dan yani bir zalimden kaçıyoruz! Muhatabım, "Erdoğan'ı biliyorum." dedi cevap olarak, o çok kötü biri!... Bu sırada yanımdaki Suriyeli atıldı; “ben de! Ben de Erdoğan’dan kaçıyorum!”

Büyük kızıma bunun bir oyun olduğunu söylemiştik, kötülerden kaçıyoruz. Çocuk kafasında polisi kötüler olarak kodladığından Yunan polisini görünce çok ağladı. "Babamı götürecekler mi?! Karakola mı götürecekler?! Bir daha göremeyecek miyiz?!" Zor teselli ettik çocuğu, neyse ki polis iyi davrandı, bisküvi filan verdiler de biraz sakinleşti...

Ardından bizi bir arabaya bindirdiler. Panelvan tarzı, penceresiz, ışısız, daracık yere sıkış tepiş doldurulduk. Nefes alamıyordum ve gerçekten boğulacağımı zannettim. Bir yandan da eşim bizi sınırdışı ederler diye çok endişeliydi. Bizi bir sınır karakoluna getirdiklerinde kırk dakika kadar da arabanın içinde bekletilince öleceğimi zannettim. Yola çıkarken bebeğime ilaç vermiştik mecburen, fakat ilacın etkisi geçtiğinden uyanmış, emmek istiyordu. Fakat bende hiç derman yoktu.

Nihayet arabadan indirildiğimizde her tarafımdan kumlar döküldü. Meriç’in ve bataklıkların kumu, kokusu hep üstümüze sinmişti. Şükür ki etrafta ayna filan yoktu da ne kadar sefil göründüğümüzü görme fırsatımız olmadı. Yunanistan’a geçebilmiş olmak güzeldi ama polis tarafından çırılçıplak

soyulup aranmak çok onur kırıcıydı... Sonra yine o kirli elbiseleri giyip o n gün boyunca o elbiselerle duracaktık.

Sınır karakolu inanılmaz kötüydü. Bazı arkadaşlara iyi insanlar denk gelmiş ama maalesef bize çok iyi insanlar denk gelmedi. Şartları, pisliği bir yana çırılçıplak arama yapılması, bana bağırlarak -başımın açtırılıp-fotoğrafımın çekilmesi utanç vericiydi. Akşam kapatıldığımız yerin zemininde ise (hiç abartmıyorum) bir karış idrar vardı. O zeminin üstüne atılan berbat süngerlerin üzerinde uyumak zorundasın. Artık gücüm kalmamıştı, bebeğimi de alıp süngerlerden birinin üstünde sızmışım. Bir an içim geçmiş, bebeğim de yatakta dönünce yuvarlanıp o idrarın üstüne düşmüş. Fark edince aklım gitti, başka çarem yoktu, çeşmenin altına tutup yıkamaya çalıştım ama çeşme de çok pisti.

Daha sonra bizi bir arabaya bindirdiler, 20 dakika sonra bir hapishaneye gelmiştik. Orada iki haftadan fazla kalacaktık, hem de korkunç koşullarda... İçeri ilk girdiğimizde parmaklıklar ardında, üst üste binmiş, üstlerinde sadece şortları olan bir sürü erkek bize bakıyordu. Onları görünce çok korktum, pişman oldum; "Allah'ım ne yaptık biz!? Geri mi dönsek acaba?!" diye düşündüm o an...

Neyse ki, yan tarafta ailelerin kaldığı bir yer varmış, biz oraya geçtik. Oranın da nezih olduğu söylenemez ama orada bizim arkadaşlarımız olduğu için kısmen daha iyiydi. Etrafı battaniyelerle çevirmişlerdi ve başkalarının oraya geçmesine müsaade etmiyorduk. Yere, on yıldır hiç yıkanmamış gibi duran battaniyelerden serdik. Bebeğimin iki kıyafeti vardı, biri beyaz bir body idi, battaniyenin üstünde emeklemekten akşama kadar simsiyah oluyordu. Her gün (çeşmenin altında) diğerini yıkıyor, birer gün dönüşümlü giydiriyordum.

Sonrasında bizi alıp kamp gibi bir yere götürdüler ama burası kamp değil de, daha çok yarı açık cezaevi gibiydi. Evler vardı ve her eve 11 kafa sayıp dolduruyorlardı. Aile veya tek fark etmez. Değişik milletlerden insanlarla beraber kaldık. Bir ara beraber kaldığımız insanlar o kadar pislerdi ki,

tahammül edemiyorduk. İki tuvalet vardı ve çareyi; “biz birini kullanalım, siz diğerini istediğiniz gibi kullanın” demekte buldum da biraz daha rahat ettim.

Yemek konusu ayrı bir dertti... Dışarıdan yemek getirmek, daha doğrusu dışarı çıkmak yasak olduğundan gelen yemeklerden yemek zorundaydık. Et çıkınca yemiyorduk, diğer yemekler ise inanılmaz yağlıydı. Bir kadın polis bizim halimize çok üzülüyor; “ne olur yiyin, hiçbir şey yemiyorsunuz, hasta olacaksınız. Bu etler helal, bunları sizin için hazırladık.” diyerek bizi ikna etmeye çalışıyordu. O kamp dedikleri yerde -ki bence orası cezaeviydi- 20 gün kaldıktan sonra tekrar gözaltına alınarak başa dönecektik.

Bizi tekrar gözaltına almışlar, sürecimizi yeniden başlatmışlardı. Zira bir aydır kamplarda sürünüyorduk ama işlemlerimiz bir türlü bitmiyordu. Bu da ilk bize denk gelmiş. Zira normalde insanlar 2-3 gün içinde çıkıyorlarmış ama biz bir aydır aynı durumdaydık. Güya işlemleri hızlandırmak için tekrar gözaltı yapmışlardı ama biz o idrarlı yere tekrar dönmenin mutsuzluğunu yaşıyorduk. Korkunçtu, tekrar üst araması, tekrar berbat dört gün... Şükürler olsun ki, o dört günün ardından nihayet özgürlüğümüze kavuşup, Atina'ya geçtik...

Özgürlüğümüzün İlk Günü Parkta Uyuduk!

Atina'daki ilk günümüzde, yani koca bir ayın ardından özgürlüğümüzün ilk gününde –ev ayarlayamadığımız için- bir gece dışarıda yatacağıktık. Neyse ki mevsim yazdı ve sahile uzanıp uyumak bize hiç koymadı...

Ertesi gün Airbnb'den ev ayarlayıp bir kaç gün de orada kalacaktık ama bir şekilde başka bir Avrupa ülkesine geçip iltica etmek zorundaydık. Aslında Yunanistan'ın havası benim doğup büyüdüğüm toprakların havasına benziyordu ama burada kalabilmek için birikimimizin olması gerekiyordu. O da bizde yoktu.

Fakat pasaportlarımız olmadığı için bir ülkeye geçişimiz de zor görünüyordu. Biz gene de Allah'a sığınıp bir kaç deneme yapacaktık. Nihayet Rabbim yardım etti ve nihayet Fransa'ya uçabildik... Neden Fransa? Ucuz bilet bulmuştuk, başka sebebi yoktu, yoksa geçmek istediğimiz asıl yer Almanya idi.

Aylardan Ekim, Yunanistan'a gelişimizin üçüncü ayında nihayet Fransa'ya varabildik. Oradan da trenle Almanya'ya geçtik.

Biz bir tercih yapmıştık. Aile olarak kalabilmek için, masum olduğumuz halde hapse tıkmamak için bir tercih yapmış ve çareyi, ülkemizden ayrılmakta bulmuştuk. Fakat bu yolculuğumuzda bizim imtihanımız, kampların güç şartlarında kalmak olacaktı. Bazı arkadaşlar daha kısa sürede ve daha

normal şartlarda atlatabilmişlerdi ama biz Yunanistan'ın ardından Almanya'da da 6 ay on gün gibi bir süre, korkunç şartları olan bir kampta kalacaktık.

Ardından kampın bir üst basamağı diyebileceğimiz evlerden birine alındık. Dağın başında, in cin geçmez bir yerde, çatı katındaki bir stüdyo dairede kalıyoruz. Yapayalnızız, bizimle birlikte bir iki Rus işçi var, o kadar...

Ne bir dost, ne de oturup konuşabileceğimiz arkadaşlar yok... En yakın market bize 4 kilometre uzaklıkta... Eşim ehliyet aldı, tanıştığımız arkadaşlardan birisi arabasını verdi, bu şekilde yaşamaya çalışıyoruz. Çile dolduruyoruz deyip nankörlük etmek istemem ama sonuçta bunun geçici bir durum olduğunu düşünmek bana kendimi iyi hissettiriyor...

‘Kötüler Ne Zaman Ölecek Anne?’

Hiç aklımıza gelmezdi, yeni bir ülkede yeni bir yaşama başladık. Coğrafi olarak Türkiye'ye çok yakın ama gönül olarak çok uzağız...

Attıkları iftiralarla bizleri ülkemizden kaçmak zorunda bırakanlar çok mutlular... Fakat bizim elimizde maddi olarak hiç bir şeyimiz kalmadığı gibi, yaşadığım sıkıntılardan yadigar, bende kronik bir mide ağrısı/yanması kaldı...

Küçük kızım henüz hiç bir şeyin farkında değil ama büyük kızım bu konuda kardeşi kadar şanslı değil... Çocukta kaygı bozukluğu oluştu. Devamlı yüzüme bakıyor, ifademden her şeyin yolunda olup olmadığını çıkartmaya çalışıyor. Ses tonum az değişecek olsa hemen “Anne ne oldu? Bir şey mi oldu?” diye soruyor. Sürekli tedirgin... Türkiye'yi özleyiyor, ağlıyor. Durmadan döneceğimiz günün hayalini kuruyor ve bizi soru yağmuruna tutuyor; “kötüler öldüler mi?” “Ne zaman ölecekler? ...” Ne zaman bir şeye sevinsek “Ölmüşler mi? Dönebilecek miyiz?” gibi cümleler kuruyor.

Biz burada ‘gurbet’ imtihanında yaşarken, sıladakiler de farklı şeylerle sınanıyorlar sonuçta... Amcamlar, babam hapisteyken bir kere bile ziyaretine gitmemişlerdi. Hepsinin de kendince bahaneleri var. Kimi, “benim torunum devlette çalışıyor.” dedi, kimi başka bir şey dedi ama o yaşta koskoca adamlar korkularından kardeşlerini (o yaşta) yalnız bıraktılar...

Kayınpederim başlarda “siz suçsuzsunuz ama bu darbeyi de birileri yaptı.” gibi laflar ediyordu. Fakat ne zaman ki bizim için ve babam için geldiler, o

zaman fikir değiştirdi; "demek ki suçsuzlar için de geliyorlarmış." demeye başladı ve bize hak verdi... Buraya geldiğimizden beri de bize eşyalarımızı kargolamak gibi yardımları oldu. Fakat özellikle torunlarını çok özlediği zamanlarda "böyle bir şey yapacaklarını bilseydim onları elimle teslim ederdim." dediğini duyuyoruz. "Gözümün önünde olsalardı da, gitmeselerdi keşke." diyormuş.

Yaşananların bir şekilde kayıt altına alınması gerektiğini, gelecek nesillere –ve de dünyaya- bu zulümlerin duyurulması gerektiğini düşünüyorum. Amma yazıyla, amma resimle... Benim resim çizme yeteneğim vardır, kendi adıma hatırladıklarımı çizmeye çalışıyorum. En son Yunanistan'daki hapishaneyi çizdim. Ne hissediyorsam onu çiziyorum.

(Lale Hanım'ın çizimlerinden)

Darbeden hemen sonra gözaltına alınıp uğradığı işkencelere dayanamayarak vefat eden Gökhan Öğretmen’i bilirsiniz. Kendisi eşimin okuldan arkadaşıydı, özellikle onun durumu bizi çok etkilemişti. Şimdi de Meriç’ten, Ege’den geçerken vefat eden her insandan, olan her olaydan çok etkileniyoruz. Çünkü biz de o yolları yürüdük ve bizim sağ salim geçebilmemizin tek bir nedeni var; kader! Bazen düşünüyorum da aslında ölümü göze almışız. O an çok ölecekmişsin gibi gelmiyor fakat olayları gördükçe o yollar geçilmezmiş, yaptığımız hakikaten delilikmiş diyorum. Şimdi bile düşündükçe ürperiyorum.

Bu, atlatılması kolay bir şey değil... Eşim de, ben de, rüyalarımızda hala tekrar Türkiye’ye illegal yollardan giriyoruz, sevdiklerimizi görüyoruz, yine aynı yollarla kaçmaya çalışıyoruz. Bir tek bizde de değil. Bazen arkadaşlarla konuşuyoruz. Onlar da benzer rüyalar görüyorlarmış. Herhalde ömür geçse de bunlar unutulmayacak. Mesela büyük kızım, hava biraz yağmurlu olduğunda aldığı kokuyu, geçtiğimiz günkü kokuya benzetiyor.

İçimde bir his var, kızgınlık mı? Öfke mi? Diye soracak olursanız, ‘kırgınlık’ derim. Üstad “Bir insan zulüm yaparken diğerleriyle bölüşür.” diyor. Gerçekten de öyle değil mi? Türkiye’de Hizmet Hareketi’ne yönelik bir zulüm var ve bu suçu herkes bölüştü. Polis işkence ve tutuklama suçunu aldı, hakim haksız ceza vererek ortak oldu, kimileri iftira atıp şikayet ederek bölüştü, kimi susarak, kimi yalnızlaştırarak... Birileri canlarını verirken diğerleri sustu sonuçta... Bu sebeple de kırgınım. Yaşananları kabullenemiyorum... Olur da bir gün geri dönebilirim, herkes için sözlerim var ve hepsini biriktiriyorum...

ÖZGÜRLÜK UĞRUNA

Dışarıdan sesler duyuyordu, kalbi duracak gibi çarpıyordu. Oğlu da sahil güvenliği görünce çok telaşlanmıştı...

Gece saat 3... Araçlarının önü İtalyan polisi tarafından kesildi bu kez... Dakikalar geçtikçe umududa tükeniyordu, "buraya kadarmış." der gibiydi... Tam herşey bitecek derken bir bir açılan kapılara hayretle bakacaktı. Bu yolculuk ona inanmayı öğretti. Eşine ve iki çocuğuna gözyaşları içinde veda ederken, 14 yaşındaki oğluyla yola çıktığında yüreğinin yarısını da geride bırakmıştı. Şimdi mi? Hiç olmadığı kadar inançlıydı ve güçlüydü, ve bir gün sevdiklerine kavuşacağını da biliyordu.

...

Ve genç bir kadın, akıllıydı, evine haydut gibi girenlere karşı dimdik durdu. O an, içinde bir can daha taşıyordu, yılmadı, kendi doğumuna taksi tutup gitti, yapayalnız doğum yaptı ve yine taksiye binerek evine döndü... Babası mahkemedeydi savcı konuşuyordu; "sizler suçlu değilsiniz ama 11 kişiyi alıp da hiçbirini tutuklamamak olmaz, ...en çok okumuş olanlarınızı tutuklayacağım." Ve ortaokul mezunu babası tutuklandı. Bu ülkede bilgi cezalandırılıyordu...

Sonunda genç kadın kararını verdi ve 4 kişilik ailesiyle 'ÖZGÜRLÜK UĞRUNA' yola çıktı.

İkisi de kadındı...

İkisi de anneydi...

İkisi de masumdu...